

سُورَةُ الْمُتَحَنَّةَ

Suuraa Mumtahgina aa

* Dura dursoo suuran tun {suuratulmu-mtahginaa} je'amtii.

قبل كل شئ هذه هي سورة المتحنة

* Isiin suuraa madiina'aati .

وهي سورة مدنية

* Aayanni is'ii kudha sadii {13}.

واياتها (١٣)

*Lakkooysi isi'ii jahaatamii {60}.

وترتبها (٦٠)

* Isiin eega suuraa ahgzaabii buute.

نزلت بعد سورة الأحزاب

* Jalqabni dubbiisi maqaa waaqa rahgmata qabuutii .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

*Yaa warra Rabbiiifi ergamaa isaa dhu-go'oomse.

لَا تَنْخُذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّتُمْ أُولَيَاءَ

*Nyaaba yookaa diina kiyyaaffii keessan aanaa, jaala hin godha tinaa, diinni sun, ku-ffaara makkaatifii nama akka isaanii hu-ndaa.

تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ

*Sirii orma islaamaa iui geessitanii basasa taataniifii waan isaan jaalatan isaa nii odeessitanii.

وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ

*Odoo isaan diin keessan haqa Rabbirraa isinii dhufetti kafaranii jiranuu.

يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ

*Rasuulafii isinillee, biyya teessan makkarraa baasanii waan isin qabdan hunda fudhatanii.

أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ

*Waan isin Rabbii keessanitti amantaniif jecha.

إِنْ كُنْتُمْ حَرْجُمْ جَهَدًا فِي سَيِّلٍ

وَأَبْغَاهُ مَرْضَانِ

*Duuba yoo qabsoo karaa kiyyaatii jecha, kan baatan taatan .

شَرُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ

*Yoo kan jaalala tiyya barbaadu'uu baatan taatan, xilata kiyyaaffii keessan jaala hin godhatinnaa.

وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفِيَتُمْ وَمَا أَعْلَمُ بِمَا

*Dhoysa'aan gorsa jaalalaa dhaamtaniifii.

*An waan isin dhoysitaniifii, waan isin mul'iftan hunda ni beekaa, waan takka halal keessanirraa, wanni naraa dhokatu hin

jiru.

1}*Duuba namni isinirraa waanan irraa

وَمَنْ يَفْعَلُهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءُ السَّيْلِ

isin dhoowwe san dalage dhugumaan karaa qajeela'arraa maqe. Namni dubb-iin tun dhufteef, nama tokkootu asaabaa nabirraa, kan {haaxib} je'amu. Gaafa nabi Muhammad nageenyi isarratti haa jiraatuu, makkatti duulu'uu qophaaye , kan kuffaarri makkaa ifirraa quban qabne, namachi sun xalayaa kuffaara makkatifbarreesee , xalayaa san intala takka tan warra makkaa tan gargaarsa nabirraa barb aadu'uu jecha, makkarraa dhuftee, duuba makkatti deebi'uudhaa karaa buutetti kenne, wanni inni xalayaa san keessatti kuffaara makkatin je'e; duula Rabbiin gargaaratu isinitti deemaa eeggadhaa, namni dhaamsa isi nii erge kun {haaxib}je'ee farrarnee, akkasitti jaartin sun, xalayaa san fu utee, dab-arteen, duuba hoggaa isiin odoo makkatti deemtuu bakka takka geessu Rabbiin jibriil nabi muhammaditti ergee intala takkaatu warra makkaatif xalaya'aan de-emaa, bakka akkanaa geessee dhaqqabii irraa fuudhi je'en, hoggaa san nabi muhammad asaab aliyyiifii, zubeyrifii, miqdaad yaamee jaartii san, bakka akkanitti dafa'aa dhaqqaba'aa xalayaa sa xalayaa san irraa fuudhaa j e'en, achirraa farda itti yaabbatanii gulufanii dhaqqabanii xalayaa harkaa qabdaa kenni je'en asaab aliyyi, lakkii waa takka harkaa hin qabu jetteen, jennaan nabi Muham-madu harkaa qabdi nuu je'ee, harkaa qabdaa kenni bakkaa keessee baasii, hoggaa taan hoccuu sirraa, Mulqineeti baafnaa je'en , hoggaa san baaftee itti kennitee fidanii nabitti kennan nabiin bannaan akka {haaxib} erge, argee akki je'en ; maaltu itti si kaasee yaa haaxib jennaanin ; yaa Rasuula Rabbii kufriin itti nan kaafne nifaqaqnilleen itti nan kaafne, an gosa hiikkaa qureyshi'irraayii mittii , warraafii joolleedhan makka qabaa, namni biraa hundi fira makkaa qa-baa , ana maleedhaa, duuba warra makkaa bira harka kaayatuudhafan, erge, je'e, jennaan asaab umar mata'aan irraa darbaa yaa ergamaa Rabbii itti na dhiisi , je'en, jennaan lakkii yaa umar, inni nama lola badrii seene hundaan isinii ara-aramee, waan feetan dalagaa je'ee , yoo mure, maaltu si beysise, je'en, nabiin namichi saniif dhiifama gadhe, haa tayuu akka namichi kuffaara jaala godhat-u'un karaa qajeela'arraa baye, Rabbiin nuu himee, xilaatummaa kuffaarri isla-amaf qabu addeessu'uun jecha akki je'e ;

*Ormi kuffaaraa kan isin jaala godhattan sun, yoo isin qunnaman yoo bakka takk-attii isin argatan.

إِنْ يَشْفَعُوكُمْ

*Xilaatummaa qalbii keessaa isinii gaban, isinitti mul'isan, jaalalumma'aa mitii.

يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءٌ

*Ammallee harkaan isinitti gaman isin dhawu'uufii, ajjeesu'uun,

وَيُبَسِّطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيهِمْ

*Arraba isaanitiiinis isinitti gaman ham-aafii arrabaan isin miidhan .

وَأَسْلِنُوهُمْ بِالسُّوءِ

2}*Isaan akka kafartanii, akka isaanii atanii, wal qixxaatan jaalatan yookaa hawan.

وَوَدُوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾

*Firummaan teessan kan sanii jettanii ku-

لَنْ تَفْعَمُكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ

ffaara jaala godhattan, ammallee joollen teessan, kanneen isaanii jettanii sirrii islaamaa, kuffaara makaatif ergitan, waa takka aakhira'atti isin hin fayyaddu, duuba akkamitti sanii jettanii, Rabbiin wal dhabdan.

*Rabbiin guyyaa qiyaarnaaa isiniif ilm-

يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَعْصِلُ بَيْنَكُمْ

aan keessan, kan kuffaaraa ammallee fira keessan, kan kuffaaraa adda basa, isin jannata geessee, issaan ibidda geessee, duuba isaanii je'anii kuffaara jaala godhatuu waa akka rniti,

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

3}*Rabbiin waan isin dalyadan hunda ni argaa, ni beekaa, irraa isin gaafataa, karaa Rabbirraa hin bayinnaa.

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُشْوَى حَسَنَةٍ فِي إِنْرِهِيمَ

*Dhugumaan haalli gaarin qabatanii irattii deem un isinirraa jiru, nabi ibraahimifii.

وَالَّذِينَ مَعَهُ

*Warra issaan wajji amane, keessa isinii jirraa, haala isaanii laala'aa akkaataa issaan orma kuffaaratiin wajji itti deeman qabdha'aa, issaan jala deemaa.

إِذَا قَالُوا لَقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرِءُونَ مِنْكُمْ

*Wanni issaan ummata issanitiin je'an; nuti isinirraa cinne.

وَمَمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

*Diin keessan, Rabbii keessan kan isin mu-karrraa tolfattanii gabbar tan hin feenu, irraa cinne,

كُفَّارًا بِكُمْ

*Isinitti kafarre, isin dinne, karaa keessan jibbine.

وَبِمَا يَنْتَنِي وَبِمَا تَنْتَنِي الْعَدُوُّ وَالْبَغْضَاءُ أَبْدَأَ

*Nuufii isin jiddu'utti xilaatumma'aafii wal jibbansi zalaalami'ii mul'ate.

حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ

*Hanga isin Rabbii tokkichatti amantatti wal tayyun keenya hin argamu je'anii, kuffaararraa citanii. isinis issaanirratti laalladha'aa waan issaan kuffaaran je'aniifii, waan issaan dalagan jala deemaa.

إِلَّا قَوْلَ إِنْرَاهِيمَ لَأَيْهِ

*Waani nabi ibraahiim adeera issaatin je'e, keessatti jala hin deeminaa malee wanni inni adeera issaati je'e;

*Rabbirraan araara siif barbaada.,

لَا سْتَغْفِرُنَّ لَكَ

* An araara siif barbaaduu malee waan

وَمَا أَتَيْكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ

biraa Rabbirraa siif arguu hin dandayu, nabi ibraahiim adeera isaatif araara Rabbirraa barbaadun odoo inni hin amanuu hin hubatini, kan amanuu isaa kajeelu, ammoo inni hin amanuu hubannan, araara isaaf godhoo ni dhiise kuffaaraf, araara barbaadun hin jiru, yoo yaa Rabbi amansiisii araaramiif jechaa faa taate malee, waan ifiin jaalatan nama biraatin jaalatuun ni barbaadamaa.

*Nabi ibraahimifi warri isaan wajji jiru, kuffaararrraa citanii, akki je'an; yaa Rabbii keenya nuti sitti irkanne.

رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا

*Waa hunda sitti dhaysine.

وَإِلَيْكَ أَتَبْشِرُ

4} *Eega duunee aakhira'atti gara keetii deebina.

وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

*Yaa Rabbii kheenya fitnaa warra sitti

رَبَّنَا لَا جَعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا

kafaree nun godhin, akkanajechuun; kuffaar narratti moosiftee, akka nu cunqursan nun godhin atilleen fuula isaanii duratti balaa nutti buusin, yoo ati balaa isaan duratti nutti buufte, ormi kuffaaraa jarri kun haqarra hin jiru je'eeti, kafaruu itti fufaa, duuba sun fitnaa isaanitti tay'u je'ama, waan haala keenya laalanii amanuu didaniif kan saniin kufrii ida'atan,

*Yaa Raabbi nuuf araarami.

وَأَغْفِرْ لِنَارِنَا

*Ati kan waa hunda dandayuu, kan injif- atuu malee waa isa hin jifanne.

إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ

5}*Kan waan akka qabu maJee hin dalayne.

الْحَكِيمُ

*dhugamaan haalli gaarin, qabattan, nabi ibraahimifi warra isaan wajji amane, kan akka nabi luux, kan akka jaartii nabi ibraahiim saarrraa, keessa isiniifjira

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

*Nama sawaaba galata Rabbii khajeeluf, nama azaaba guyyaa qiyaama'aa so- daatuf.

لَمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ

*Ammoo namni haala nabi ibraahiim qabatuu dhiisee kuffaaraa jaala godhate, Rab- biin ni qixaaxa.

وَمَنْ يَنْوِي

*Rabbiin dureessa waa takkatti hin ha-
ajamne.

فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ

6} *kan akka maratti faarfarnu.

الْمُسِيدُ

*Rabbiin isiniifii, garii orma kuffaaraa
kanneen akkasitti wal jibbitan jiddu'utti
jaalala uumuu hin oolu , gariin isaanii

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادُوكُمْ
مِّنْهُمْ مَوْدَةٌ

islaamayee owliyaa,yookaa aanaa walii taatanii, duuba tanaaf jibbansa kuff-
aarraa hanguma Rabbiin je'etti dhaabaa ,keessan dabrina'aa, namni ar'a
jibbitan boru amanee jaala addunya'aa aakhira'aa walii tayu'uutu dhufaa,
Rabbiin haala gabroottan isaa akka fedhetti jirjiira, tanaaf jechaakkuma
Rabbiin je'etti , kuffaari makkaa , hamaan sun islaamayee, bitti makkaa bi-
yya islaamaa taatee, isaaniffi ormi islaarnaa, kan duraan gaafa isaan kaafiraa
wal jibban jaala walii tayanii, awliyaa walii tayanii , diin islaam waliin jab-
eessan .

*Rabbiin kan wahayuu dandayu, kan wa-
an fedhe dalagu, akka maluun.

وَالَّهُ قَدِيرٌ

*Rabbiin kan dilii dabarte mara nama isl-
aamayeef araaramu.

وَالَّهُ عَفُورٌ

7} *Rabbiin kan rahgmata namaaf godhu,
waan gaarii akka amanti'ii nama qunnam-
siisu'uun.

رَحِيمٌ

*Rabbiin kuffaara, diinaa keessanii je'ee
isiniin hin

لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ

*Kanneen biyya teessanii, isin hin baasm.

وَلَا يُخْرِجُوكُمْ مِّن دِينِكُمْ

*Tola isaanii oolu'urraa, nagayaan wajji
jiraatu'urraa isin hin dhoowwu.

أَنْ تَبْرُوْهُمْ

*karaa qixxumma'aatin, karaa gaari'iin
wajji jiraatu'urraa isin hin dhoowwu.

وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ

8}*Rabbiin nama waan hunda keessatti
karaa qixxumma'aatin deemu jaalataa,
nama rorro'oon deemuu mitii.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

*Namni Rabiin jaala isa godhatu'urraa
isin dhoowwu warra diin keessanii je'ee,
isiniin lolu kan maa amantaniidhaf, isin
ajjeesu.

إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قُتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ

*Kanneen biyya teessanii, manneen kees-
sanii isin baasan.

وَأَخْرِجُوكُمْ مِّن دِينِكُمْ

*Kanneen xilaata keessan diina keessan
gargaaranii biyyaa is in baasan.

وَظَاهِرُهُمْ وَأَعْلَىٰ إِخْرَاجُكُمْ

أَنْ قَرَّأُوهُمْ

وَمَنْ يَنْوِهُمْ

*Jara akkasii san, jaala godhatu'urraa Rabbiiin isin dhoowwa.

*Namni kuffaara,diinii je'ee namaan lolu, kan mu'minnaa biyyaafii haqa isarraa ari'u jaala godhatee, gara'aan jaalalaan wajji jiraatu

9} *Iсааni, jarri if miidhe, waan Rabbiiin irraa dhoowwe dalaguun.

فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۖ ۱

*Yaa warra Rabbitti amane.

يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَذْنَانُهُمْ

إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنُونَ

مُهَاجِرُونَ

*Dhalaan afaanin shahaadaa qabate an amane jettee, yoo isaanitti dhufte.

*Rabbii jettee makkarrraa madiina'atti goodaanuu'uu jecha,eega sulhii,yookaa wal tayaa hudeybiya'aa, kan nabiifii kuffaara jiddu'utti argamee.

*Dhalaa san mokkoraal laalaa dhugaaan

فَامْتَحِنُوهُنَّ

diinaa ifiitin,biyya kuffaararraa dheysu'uu dhufte moo, jaarsa jalaa baddeeti dhuftee laalaa , namni isiin jaalattu, hijraa bayeeti jaalala issaatin hijraa baat-emoo, jaalala islaarnatiifii laalaa mokkaraa , beerri gariin hoggaajaarsan wal dide, aaree hijraa bayaa, kan hin amanin.

أَنَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَمْتَهِنُ

فَإِنْ عِلِّمُوهُنَّ مُؤْمِنُونَ

فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ

*Rabbii iimaana qalbii isaanii keessa jiru ni beekhaa, haa tayuu is in mokkaraa, ka-ku'uun wajji, haa kakattu, jechuun.

*Duuba yoo akka isin dhuga'aan amante hubattan.

*Biyya kuffaaratti isii hin deebisinaa

wal tayiinsi nabiifii kuffaara makkaa jiddu'utti godhame, hudeybiya'atti akki je'u ; yoo islaamtichi tokko kafaree qureyshi'itti dheyse, qurayshin hin deebiftu, yoo qureyshi'irraa kaafirtichi tokko islaamayee, nabi muhammaditti dheyse, isaanif deebisa, duuba sharxii akkanatti jirtuu, intalti takka tan {ummu kulsuum} je'amtu amantee kaatee makkarrraa madiinaa dhuftee, duuba obboleyyan isi'ii lama, kuffaara qureyshi'irraa barbaadajala dhufanii nabi Muhammadiin nageenyi isarratti haajiraatuu s harxii nu jidduu jirtu jecha, intala tana nuu deebisi je'aniin, jennaan na biin akki je'en; sharxiin, murtiin nu jiddu jirtu, yeo dhiirti amantee dhufie jetti malee, yoo dhalaan amantee dhufiee miti je'eenii, deebisu'uu didee, akkasitti dhabanii galan, duuba Rabbiiin dhalaan amanee dhu-

fee mokkoru'utti ajajee, yoo dhuga'aan amante, kuffaaratti deebisu'urraa dhow-wee akki je'e;

لَا هُنَّ حِلٌ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحْلُونَ لَهُنَّ

*Dhalaan amanee dhufe, jaarsotii isi'iitif, halaalii mitii, kaafirri dhalaal islaamaa fu-udhuu hin qabuu ittin deebisinaa.

وَإِنَّهُمْ مَا أَنْفَقُوا

*Horii {mahrii} dhalaal amantee sanitti kaafirri baasee hanga gaafadha'aa waan inni itti baasee isaa kennaa akka waa lamaan dhabne.

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنكِحُوهُنَّ

*Isii jaarsa jalaa islaamoyte san fuudhun isinirratti hin dhoowwamu sharxii iddaan isi'ii dhurnu'uutin, yoo ta isii wajji rafe taatee, ammallee sharxii shaahida afii waliyyi'iitin.

إِذَاءَا لَتَمُوهُنَّ بِجُورِهِنَّ

*Yoo mahrii isiidhaa isi'iifkennitan.

وَلَا تُنْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ

*Isin beeraa irraa islaamoytan, yookaa amantan, nikaaha kufrii keessatiin hin qabatinaa ,isin islaamayuun nikaaha muree

وَسَلُّوْمَا مَا أَنْفَقُوكُمْ

*Yoo beerri keessan kafaree, biyya kaafiraa gale, mahrii teessan tan isi'itti baaf-tan, kuffaararraa fudhaa, akka jaarti'i ifii, horii waliin hin dhabne.

وَلَيَسْأَلُوْمَا مَا أَنْفَقُوكُمْ

* Kuffaarrin is, yoo beerri isaanii amanee, hijraa baye, horii isi'itti baasan haa gaaf-atanii.

ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بِيَنْكُمْ

* Akkanatti dubbii muruun, firdii Rabbi in isiniifii, diina keessan jiddu'utti godhu.

وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

10}*Rabbiin beekaa ,hikmaa qabu ,kan waan dantaan gabroottan isaa keessa jirtu dalagu firdii tana keessatti,dantaa kaafira-tifii ta nama islaamallee laale

وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِهِنَّ إِلَى الْكُفَّارِ

*Beera keessan kan kafaree, biyya kaafiraa galerra, yoo horii isi'itti baaftan kuffaarii isiniii kennuu didee dhabdan, yookaa ir'ate.

فَعَاقِبُكُمْ

*Duuba biyya kaafiraa, ta beerri itti dhe-yse sanitti duultanii, horii isaanii boojitan.

فَأَثُرُوا أَذْلِيلَكُمْ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ

*Odoo horii boojitan san, addan qoonne

jara beerri jalaa yaa'ee kuffaaratti galee, kuffaarri horii isaanii kenu 'uuf dide sanii, horii boojiyamerra kennaa, horiin jara sanii kuffaara iratti galaa, yookaa mogoota tayee jiraa.

*Hanga isaan beera isaanitti baasan ke-nnaa.

مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا

11} *Waaqa isin itti amantan san soda-dhaa ,waan inni je'u dhagayaa haqa namaa ifirraa eeggadhaa.

وَأَنْفَقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُ بِهِ مُؤْمِنُونَ ١١

*Yaa ergamaa kiyya muhammad yoo dhalaan amane dhufee, waa jaha dalaguu dhabu'urratti siif kakate.

بِئْرَهَا الَّتِي إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَأِ عَنْكَ

* Jahan sun, kan dura: tokkummaa Rabbii yaaduu, waa takka isatti qixxeessuu, yookaa fakkeessuu dhabuu.

عَلَيْكَ أَنْ لَا يُشْرِكَ بِاللَّهِ شَيْئًا

*Lammeysan : waa hatuu dhabuu.

وَلَا يَسْرِقُنَّ

*Sadeessan: gumnummaa, yookaa sharm-uuxummaa dalguu dhabuu .

وَلَا يَرْزِقُنَّ

*Afreessan : ilmaan isaanii ajjeessuu dha-

وَلَا يَقْتَلُنَّ أُولَئِكُهُنَّ

buu, akka arabni odoo islaamni hin dhufin, dhalaal jirtuu awwaaluu ture, dhiira jala deemteti, fafa nutti dhaqqabsiifti je'anii, namni gariin waan nya-achifnu hin qabnu,je'eeti ilmaan fixa, rizqiin isaatifii tajoollee isalleee harka Rabbii joollee san uumeti jirtii , hin beekanii, ulfa ifirraa darbuunis akkuma joollee ajjeessu'uuti.

وَلَا يَأْتِنَّ بِهِمْنَ

*Shaneessan:kijibuu dhabuu

وَلَا يَأْتِنَّ بِهِمْنَ

*kijiba, harka lamaanifii miila lamaan

يَقْتَرِبُنَّ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَجْلِهِنَّ

isaanii jiddu'utti kijibaa, kijibni akkanaa ilmoo lafaa argatte jaarsa isi'itti dhaqqabsiisuu tan akka kana dalaydu, isii ilmoo dhabde, tan jaarsi kiyya na hiikaa sodaattu, isii ulfa kijibaa, jaarsa isi'ii garsiiteti, eegasii biyya biraadhayxee, hanga silaa dhala geessu takka, achi teessee ilmoo namaa fudhattee, teeti jettee, ilmoo namaa jaarsa isi'itti dhaqqabsiifti, akkasuma yoo inni biraadhiida dhaqee turee, deebi'is, ilmoo lafaa argatte faa keeti jettee itti dhaqqabsiifti.

*Jeheessan : waan karaa rabbi gaxxamu

وَلَا يَعْصِنَكَ فِي مَعْرُوفٍ

shari'aa keessatti dubbii tee diduu dhabuu , nama du'e faarsitee, iyyitee booyuu fa'aan, huccuu dhooftee, rifeensa ifirraa cirtee fuula if dhoytee, booyuu

fa'aan si khilaafuu dhabuu, duuba yoo dhalaan sun, waan jahan kana hin dalaynu je'anii, baallama sii seenanii sii kakatan.

*Akka Rabbiin jannata seensisu ,atis

بِمَا يَعْهُنَّ

baalama seenif, beerri nabi muhammadiif baallama seenee.nabis ballama seenef, beera makkaraa nama dhibba afuriifii shantamii torba, eega makka biyya islaamaa godharntee, bakka safaje'amtutti.

*Jara beeraa saniif, araarama Rabbirraa
barbaadi.

وَأَسْتَغْفِرُهُنَّ اللَّهُ

12} *Rabbiin kan namaaf araaramee rahg-mata namaaf godhuu. .

إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

*Yaa warra Rabbitti amane, warra Rabb-iin itti dallane jaala hin godhatinaa ,isaan yuhuuda'aafii nasaara'aafii waan kuffaara taye hunda,

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا مَنَّا لَهُمْ لَا نَتُؤَدِّيُ أَنْتُمْ مَاعِزِّبُ اللَّهُ

عَلَيْهِمْ

*Isaan sawaaba aakhiraarraa garaa mura-

قَدِيسُوا مِنَ الْآخِرَةِ

ratan, waan beeka'aa kafaraniifii, namni muhammaditti kafare, kan isa dhu-go'oomsee, ittin amanin, jannata keessaa bakka hin qabuu, beekanii akka kitaabban isaanii keessatti argan, tanaaf galata aakhira'arraa gara muratan.

13} * Akka kuffaarri awwaalame, kan

كَمَا يَبِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُوْرِ

qabrii keessa jiru sawaaba aakhiraarraa gara muratetti waaan sawaab aakhira'aa arganii hin argannuu beekaniiif, waan addunya'atti deebi'anii waan sawaaba aakhira'aatin argatan dalaguu hin daddeenyef.